

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน/งาน การจัดซื้อครุภัณฑ์ที่มีราคาสูง...

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง.....กรมวิทยาศาสตร์บริการ.....

ผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์.....

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ(Specification) ในสินค้าที่จะซื้อให้เข้ากับบริษัทของตน หรือ พวกพ่อค้าได้เปรียบ หรือให้เข้ากับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือภาคเอกชน ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เมื่อเข้ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจเป็นความเสี่ยงให้ไม่มีผู้เสนอราคา หรือมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน	✓	
๒	การเตรียมเอกสารและประกาศ และวิธีการจัดซื้อที่เหมาะสมถูกต้องตามกฎหมาย มีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดในขั้นตอนนี้ได้แก่ การให้ข้อมูลการซื้อแต่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการเสนอราคา หรือ เข้าข้างผู้ประมูลรายใดรายหนึ่ง ทำให้เกิดการแข่งขันทที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เข้าร่วมประมูล	✓	

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๓	การคัดเลือกผู้ชนะการเสนอราคา มีความเสี่ยงในการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ หรือข้อมูลที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งเป็นพิเศษ ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เสนอราคา รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงานซื้องานจ้าง หลังจากได้ผู้ชนะการเสนอราคาแล้ว	√	
๔	การดำเนินการตามสัญญา การบริหารสัญญา การตรวจรับพัสดุ คู่สัญญาต้องส่งมอบสินค้าหรือบริการ ที่ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) หรือรายละเอียดของงานซื้อหรือจ้างที่กำหนดไว้ตามสัญญา	√	

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ(Specification) ในสินค้าที่จะซื้อให้เข้ากับบริษัทของตน หรือพวกพ้องได้เปรียบ หรือให้เข้ากับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือภาคเอกชนที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เมื่อเข้ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจเป็นความเสี่ยงให้ไม่มีผู้เสนอราคา หรือมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน		√		
๒	การเตรียมเอกสารและประกาศ และวิธีการจัดซื้อที่เหมาะสมถูกต้องตามกฎหมาย มีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้แก่ การให้ข้อมูลการซื้อแต่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการเสนอราคา หรือเข้าข้างผู้ประมูลรายใดรายหนึ่ง ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เข้าร่วมประมูล	√			
๓	การคัดเลือกผู้ชนะการเสนอราคา มีความเสี่ยงในการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ หรือข้อมูลที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งเป็นพิเศษ ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เสนอราคา รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงานจ้างหลังจากได้ผู้ชนะการเสนอราคาแล้ว	√			
๔	การดำเนินการตามสัญญา การบริหารสัญญา การตรวจรับพัสดุ คู่สัญญาต้องส่งมอบสินค้าหรือบริการ ที่ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) หรือรายละเอียดของงานซื้อหรือจ้างที่กำหนดไว้ตามสัญญา	√			

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ(Specification) ในสินค้าที่จะซื้อให้เข้ากับบริษัทของตน หรือพวกพ้องได้เปรียบ หรือให้เข้ากับยี่ห้อ โดยยี่ห้อหนึ่ง หรือบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือภาคเอกชนที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เมื่อเข้ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจเป็นความเสี่ยงให้ไม่มีผู้เสนอราคา หรือมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน		๒			๒		๔
๒	การเตรียมเอกสารและประกาศ และวิธีการจัดซื้อที่เหมาะสมถูกต้องตามกฎระเบียบ มีความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ได้แก่ การให้ข้อมูลการซื้อแต่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการเสนอราคา หรือเข้าข้างผู้ประมูลรายใดรายหนึ่ง ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เข้าร่วมประมูล		๑			๒		๒
๓	การคัดเลือกผู้ชนะการเสนอราคา มีความเสี่ยงในการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ หรือข้อมูลที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งเป็นพิเศษ ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เสนอราคา รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงานจ้างหลังจากได้ผู้ชนะการเสนอราคาแล้ว		๑			๒		๒
๔	การดำเนินการตามสัญญา การบริหารสัญญา การตรวจรับพัสดุ คู่สัญญาต้องส่งมอบสินค้าหรือบริการ ที่ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) หรือรายละเอียดของงานซื้อหรือจ้างที่กำหนดไว้ตามสัญญา		๑			๒		๒

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑. กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) ในสินค้าที่จะซื้อให้เข้ากับบริษัทของตน หรือพวกพ้องได้เปรียบ หรือให้เข้ากับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือภาคเอกชนที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เมื่อเข้ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง อาจเป็นความเสี่ยงให้ไม่มีผู้เสนอราคา หรือมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน	พอใช้			√
๒. การเตรียมเอกสารและประกาศ และวิธีการจัดซื้อที่เหมาะสมถูกต้องตามกฎระเบียบ มีความเสี่ยงที่อาจเกิดในขั้นตอนนี้ได้แก่ การให้ข้อมูลการซื้อแต่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการเสนอราคา หรือเข้าข้างผู้ประมูลรายใดรายหนึ่ง ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เข้าร่วมประมูล	ดี	√		
๓. การคัดเลือกผู้ชนะการเสนอราคา มีความเสี่ยงในการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ หรือข้อมูลที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งเป็นพิเศษ ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เสนอราคา รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงานซื้องานจ้างหลังจากได้ผู้ชนะการเสนอราคาแล้ว	ดี	√		
๔. การดำเนินการตามสัญญา การบริหารสัญญา การตรวจรับพัสดุ คู่สัญญาต้องส่งมอบสินค้าหรือบริการ ที่ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) หรือรายละเอียดของงานซื้อหรือจ้างที่กำหนดไว้ตามสัญญา	ดี	√		

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง : การจัดซื้อครุภัณฑ์ที่มีราคาสูง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) ในสินค้าที่จะซื้อ ให้เข้ากับบริษัทของตน หรือพวก พ้องได้เปรียบ หรือให้เข้ากับยี่ห้อ ใดยี่ห้อหนึ่ง หรือบริษัทใดบริษัท หนึ่ง หรือ ภาค เอกชน ที่มี ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ เมื่อ เข้ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจ เป็นความเสี่ยงให้ไม่มีผู้เสนอราคา หรือมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน	- มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง กรมวิทยาศาสตร์บริการ มีมาตรการ/แนวทางการดำเนินงานการ ทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่ จะซื้อจะจ้าง ดังนี้ ๑. มีแบบฟอร์มการตรวจสอบกรรมการ/เจ้าหน้าที่ที่มี ความรับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นผู้นับถือได้เสียกับผู้ยื่น ข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานครั้งนั้น ตามมาตรา ๑๓ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒. มีการมอบอำนาจการจัดซื้อจัดจ้างกำหนดวงเงินการ จัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เกิดความคล่องตัว รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ๓. มีคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะสำหรับซื้อ เครื่องมือวิทยาศาสตร์ในทุกครั้ง ๔. มีคณะกรรมการกลั่นกรองการกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะของสำนัก/โครงการ และคณะกรรมการกลั่นกรองการ จัดซื้อเครื่องมือฯ ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ เพื่อป้องกันปัญหา การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ(Specification) ในสินค้าที่จะซื้อ จะจ้างให้เข้ากับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือ ภาคเอกชนที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และการคำนวณราคากลาง เกินความเป็นจริง ๕. ประกาศกรมวิทยาศาสตร์บริการ เรื่องมาตรการความ โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง

Work Flow กระบวนการ

การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง
กรณีดำเนินการซื้อด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) วงเงินงบประมาณเกินกว่า ๕ ล้านบาทขึ้นไป

